

THỰC TRẠNG CÔNG TÁC GIÁO DỤC THỂ CHẤT CHO HỌC SINH KHỐI 10 TRƯỜNG TRUNG HỌC PHỔ THÔNG LƯƠNG THẾ VINH – THÀNH PHỐ CẨM PHẢ - TỈNH QUẢNG NINH

TS. Phạm Anh Tuấn¹; ThS. Chu Minh Thắng²

Tóm tắt: Sử dụng các phương pháp nghiên cứu khoa học thường quy trong Thể dục thể thao, nghiên cứu đánh thực trạng công tác giáo dục thể chất cho học sinh khối 10 trường Trung học phổ thông Lương Thế Vinh – Thành phố Cẩm Phả - Tỉnh Quảng Ninh trên các mặt: Thực trạng về chương trình môn Giáo dục thể chất và sử dụng phương pháp dạy học tích cực hóa học sinh; Thực trạng đội ngũ giáo viên giảng dạy môn Giáo dục thể chất; Thực trạng cơ sở vật chất; Thực trạng kết quả học tập môn Giáo dục thể chất và trình độ thể lực của học sinh khối 10 trường Trung học phổ thông Lương Thế Vinh - Thành phố Cẩm Phả - Tỉnh Quảng Ninh. Từ đó làm cơ sở để ứng dụng môn thể thao tự chọn nhằm phát triển thể lực cho học sinh khối 10 trường Trung học phổ thông Lương Thế Vinh – Thành phố Cẩm Phả - Tỉnh Quảng Ninh.
Từ khóa: Thực trạng; công tác; Giáo dục thể chất; học sinh khối 10; Trung học phổ thông Lương Thế Vinh; Thành phố Cẩm Phả - Tỉnh Quảng Ninh

Summary: Utilizing standard scientific research methods in Physical Education and Sports, the study examined the current state of physical education for 10th-grade students at Lương Thế Vinh High School in Cẩm Phả City, Quảng Ninh Province, focusing on aspects such as the physical education curriculum and the use of active teaching methods, the status of physical education teachers, infrastructure, academic performance in physical education, and the fitness level of the students. Based on the findings, the study proposed the application of elective sports to enhance the physical fitness of the 10th-grade students at Lương Thế Vinh High School in Cẩm Phả City, Quảng Ninh Province.

Keywords: Current state, physical education, 10th-grade students, Lương Thế Vinh High School, Cẩm Phả City, Quảng Ninh Province.

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Thể dục thể thao (TDTT) trong trường học được xác định là bộ phận quan trọng trong việc nâng cao sức khỏe và thể lực, bồi dưỡng phẩm chất, đạo đức, ý chí, giáo dục nhân cách cho học sinh SV góp phần đáp ứng yêu cầu công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước. TDTT trường học còn là môi trường giàu tiềm năng để phát hiện và bồi dưỡng tài năng thể thao cho đất nước.

Để có được con người toàn diện trước hết mỗi học sinh phải có sức khỏe. Sức khỏe là cơ sở để tiếp thu khoa học kỹ thuật, sau khi ra rường góp phần phục vụ công cuộc xây dựng đất nước, cơ sở của khoa học sức khỏe là việc phát triển các tổ chất thể lực. Nhiệm vụ của Giáo dục thể chất (GDTC) trong các nhà trường là trang bị cho học sinh những kỹ năng, kỹ xảo vận động, phát triển những tổ chất thể lực cần thiết, góp phần tạo nên sự phát triển thể chất tốt nhất cho học sinh.

Gần đây có một số công trình nghiên cứu khoa

học ở nước ta: Nguyễn Thái Sinh (2001), Hoàng Công Dân (2005)...đã xác nhận rằng, trình độ thể lực chung ở lứa tuổi học sinh phổ thông đặc biệt là học sinh Trung học phổ thông (THPT) là còn yếu. Các tác giả cũng đề nghị nên đưa vào chương trình GDTC các bài tập phát triển tố chất thể lực chung sớm ngay từ lứa tuổi học sinh tiểu học trở đi.

Trên cơ sở phân tích ý nghĩa, tầm quan trọng của công tác giáo dục tố chất thể lực cho học sinh, chúng tôi tiến hành nghiên cứu: **Thực trạng công tác GDTC cho học sinh khối 10 trường THPT Lương Thế Vinh – Thành phố Cẩm Phả - Tỉnh Quảng Ninh.**

Quá trình nghiên cứu sử dụng các phương pháp sau: Phân tích và tổng hợp tài liệu; Phỏng vấn, tọa đàm; Quan sát sư phạm; Kiểm tra sư phạm và toán học thống kê.

2. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ BÀN LUẬN

2.1. Thực trạng về chương trình môn GDTC và sử dụng phương pháp dạy học tích cực hoá Học

sinh trường THPT Lương Thế Vinh - Thành phố Cẩm Phả - Tỉnh Quảng Ninh

Đánh giá thực trạng về chương trình môn GDTC và sử dụng phương pháp dạy học tích cực hoá học sinh trường THPT Lương Thế Vinh - Thành phố Cẩm Phả - Tỉnh Quảng Ninh. Kết quả phỏng vấn được trình bày ở bảng 1.

Qua bảng 1 cho thấy: Chương trình môn học GDTC trong những năm qua của nhà trường được đánh giá là đã đáp ứng những yêu cầu đặt ra của nhà trường và Sở Giáo dục và Đào tạo tỉnh Quảng Ninh. Trong quá trình đổi mới phương pháp dạy học, trường THPT Lương Thế Vinh đã có nhiều chuyển biến tích cực. Tuy nhiên, bài tập ứng dụng trong môn thể thao tự chọn còn ít được quan tâm, giáo viên giao bài tập và chỉ dẫn cho Học sinh biết tập luyện môn thể thao ngoại khoá phù hợp còn hạn chế và chưa đầy đủ.

2.2. Thực trạng đội ngũ giáo viên giảng dạy môn GDTC trường THPT Lương Thế Vinh – Thành phố Cẩm Phả - Tỉnh Quảng Ninh.

Đánh giá thực trạng đội ngũ giáo viên GDTC trường THPT Lương Thế Vinh – Thành phố Cẩm

Phả - Tỉnh Quảng Ninh được trình bày ở bảng 2.

Qua bảng 2 cho thấy: Đội ngũ giáo viên GDTC của nhà trường đảm bảo về chất lượng và tương đối đảm bảo về số lượng. Đây là tiềm năng lớn của nhà trường, là điều kiện thuận lợi để phát triển công tác GDTC trong nhà trường.

2.3. Thực trạng cơ sở vật chất, dụng cụ phục vụ công tác GDTC trường THPT Lương Thế Vinh – Thành phố Cẩm Phả - Tỉnh Quảng Ninh

Đánh giá thực trạng cơ sở vật chất, dụng cụ phục vụ công tác GDTC trường THPT Lương Thế Vinh – Thành phố Cẩm Phả - Tỉnh Quảng Ninh. Kết quả được trình bày ở bảng 3.

Qua bảng 3 cho thấy: Thực trạng cơ sở vật chất phục vụ cho công tác GDTC của trường THPT Lương Thế Vinh – Thành phố Cẩm Phả - Tỉnh Quảng Ninh cơ bản đáp ứng yêu cầu công tác dạy học GDTC nội khóa và ngoại khóa cho học sinh. Tuy nhiên, nhìn vào tổng thể, số lượng về trang thiết bị, cơ sở vật chất của trường hiện tại chỉ đáp ứng được những phương tiện giảng dạy thiết yếu, cơ bản phục vụ cho giảng dạy GDTC, cơ sở vật chất còn thiếu về số lượng, chất lượng ở mức độ trung bình, dụng cụ tập luyện còn rất hạn chế, chưa đáp ứng yêu cầu

Bảng 1. Kết quả khảo sát thực trạng chương trình môn GDTC và sử dụng phương pháp dạy học tích cực hoá học sinh của trường THPT Lương Thế Vinh (n=20)

TT	Nội dung phỏng vấn	Kết quả	
		n	%
1	Đánh giá chương trình môn GDTC		
	Đáp ứng yêu cầu của Sở GD-ĐT Quảng Ninh	20	100
	Đáp ứng yêu cầu của nhà trường	20	100
	Chưa đáp ứng	0	0.00
2	Sử dụng phương pháp dạy học tích cực hoá học sinh		
	Tập đồng loạt với tập lần lượt, phân nhóm không quay vòng hoặc có quay vòng	20	100
	Áp dụng phương pháp tập luyện vòng tròn	20	100
	Tập theo các phương pháp trò chơi và thi đấu	18	90.0
	Lựa chọn môn thể thao tự chọn là phù hợp	17	85.0
	Bài tập ứng dụng trong môn thể thao tự chọn chưa phù hợp	4	20.00
	Giao bài tập và chỉ dẫn cho Học sinh biết tập luyện môn thể thao ngoại khoá phù hợp	8	40.00

Bảng 2. Thực trạng về đội ngũ giáo viên đang giảng dạy môn GDTC trường THPT Lương Thế Vinh – Thành phố Cẩm Phả - Tỉnh Quảng Ninh

Thống kê	Trình độ chuyên môn			Thâm niên công tác			Tỷ lệ học sinh/1 giảng viên	
	Trên ĐH	ĐH	CĐ	Dưới 5 năm	5-10 năm	Trên 10 năm	Tổng số giảng viên	Tổng số học sinh
Số lượng	0	4	0	0	1	3	4	1492
Tỷ lệ	0	100%	0	0	25.0%	75.0%	373 học sinh/1 giảng viên	

Bảng 3. Thực trạng cơ sở vật chất, dụng cụ phục vụ công tác GDTC trường THPT Lương Thế Vinh – Thành phố Cẩm Phả - Tỉnh Quảng Ninh

TT	Sân bãi, dụng cụ	Năm học 2019-2020				
		Số lượng	Mức độ sử dụng			
			Tốt	Khá	TB	Kém
1	Sân tập thể dục	01	-	01	-	-
2	Đường chạy 60m	01	-	-	01	-
3	Sân bóng đá	01	-	-	01	-
4	Sân bóng rổ	01	-	-	01	-
5	Sân cầu lông	02	-	01	01	-
6	Phòng học cờ vua và các trang thiết bị học tập	02	-	02		-
7	Sân đá cầu	02	01	01	-	-
8	Hồ nhảy cao, nhảy xa	01	-	-	01	-
9	Sân cầu lông	02	01	01	-	-
10	Nhà tập thể chất đa năng	01	-	-	01	-
11	Các dụng cụ tập luyện khác	06	01	02	02	01

đổi mới GDTC nội khóa và hoạt động rèn luyện thể lực ngoại khóa, thi đấu thể thao của học sinh. Đây là một trong những nguyên nhân làm ảnh hưởng đến hiệu quả công tác GDTC trong nhà trường.

2.4. Về kết quả học tập môn GDTC và trình độ thể lực của học sinh khối 10 trường THPT Lương Thế Vinh - Thành phố Cẩm Phả - Tỉnh Quảng Ninh.

2.4.1. Thực trạng kết quả học tập môn GDTC.

Chúng tôi tiến hành khảo sát kết quả học tập môn GDTC của học sinh khối 10 trường THPT Lương Thế Vinh – Thành phố Cẩm Phả - Tỉnh Quảng Ninh. Kết quả được trình bày ở bảng 4.

Bảng 4. Kết quả học tập môn GDTC của học sinh khối 10 trường THPT Lương Thế Vinh năm học 2019 – 2020 (n=400)

Học kỳ	Khá giỏi		Trung bình	
	Số lượng	%	Số lượng	%
I	110	27.5	290	72.5
II	130	32.5	270	67.5
Cả năm	240	30.0	560	70.0

Qua bảng 4 cho thấy: Kết quả học tập môn GDTC của học sinh khối 10 trường THPT Lương Thế Vinh – Thành phố Cẩm Phả - Tỉnh Quảng Ninh về cơ bản đã đạt được yêu cầu đề ra. Tuy nhiên, số lượng học

sinh ở mức trung bình còn chiếm tỷ lệ lớn, ở học kỳ I chiếm 72.5% và học kỳ II chiếm 67.5%; cả năm chiếm 70.0%.

2.4.2. Thực trạng trình độ thể lực

Chúng tôi tiến hành khảo sát thể lực của học sinh khối 10 trường THPT Lương Thế Vinh theo tiêu chuẩn xếp loại thể lực do Bộ Giáo dục và Đào tạo ban hành. Kết quả được trình bày ở bảng 5.

Qua bảng 5 cho thấy: Tỷ lệ học sinh đạt từng chỉ tiêu của tiêu chuẩn rèn luyện thân thể ở mức tương đối đồng đều từ 63.0% đến 73.0%. Nguyên nhân của thực trạng này phần nào đã phản ánh việc giải quyết chưa triệt để và toàn diện việc sử dụng các bài tập thể chất, trong đó có môn thể thao tự chọn bóng đá. Do đó, cần sử dụng các bài tập thể chất trong giờ chính khóa và giờ ngoại khóa, đồng thời kết hợp với các yếu tố khác để nâng cao sức khỏe, sức đề kháng và khả năng thích ứng của cơ thể đối với sự thay đổi của thời tiết, phòng chống bệnh tật.

2.5. Thực trạng sử dụng các phương tiện nhằm nâng cao thể lực cho học sinh trường THPT Lương Thế Vinh - Thành phố Cẩm Phả - Tỉnh Quảng Ninh

Đánh giá thực trạng việc sử dụng các phương tiện tập luyện nhằm nâng cao thể lực cho học sinh trường THPT Lương Thế Vinh - Thành phố Cẩm Phả - Tỉnh Quảng Ninh. Kết quả được trình bày ở bảng 6.

Qua bảng 6 cho thấy: Việc sử dụng các phương

Bảng 5. Kết quả đánh giá theo tiêu chuẩn xếp loại thể lực của Bộ Giáo dục và Đào tạo cho học sinh khối 10 trường THPT Lương Thế Vinh (n=400)

TT	Test	Mức đạt	Kết quả ($\bar{x} \pm \delta$)	Số người đạt	Tỷ lệ %
1	Bật xa tại chỗ (cm)	≥ 191	192.4 \pm 8.8	284	71.0
2	Chạy 30m xuất phát cao (s)	≤ 6.20	6.03 \pm 0.58	292	73.0
3	Chạy con thoi 4 x 10m (s)	≤ 12.80	12.56 \pm 0.74	232	63.0
4	Chạy tùy sức 5 phút (m)	≥ 910	911.2 \pm 43.9	276	69.0

Bảng 6. Thực trạng sử dụng các phương tiện phát triển thể lực cho học sinh khối 10 trường THPT Lương Thế Vinh (n = 20)

TT	Các phương tiện phát triển thể lực	Kết quả phỏng vấn					
		Thường xuyên		Có sử dụng		Ít sử dụng	
		n	%	n	%	n	%
1	Thể dục vệ sinh.	2	10.0	2	10.0	18	90.0
2	Thể dục giữa giờ.	20	100	0	0.00	0	0.00
3	Trò chơi vận động.	16	80.0	2	10.0	2	10.0
4	Bài tập thể lực.	10	50.0	6	30.0	4	20.0
5	Bài tập bóng đá.	4	20.0	4	20.0	12	60.0
6	Giao bài tập về nhà.	2	10.0	2	10.0	16	80.0

tiện phát triển thể lực cho học sinh trường THPT Lương Thế Vinh - Thành phố Cẩm Phả - Tỉnh Quảng Ninh đã được các giáo viên triển khai trong các giờ học thực hành. So sánh với bảng phân phối chương trình môn GDTC cho thấy có sự điều chỉnh linh hoạt trong công tác giảng dạy thực tế. Tuy nhiên, việc ứng dụng các phương tiện phát triển thể lực còn hạn chế.

3. KẾT LUẬN

Công tác GDTC cho học sinh khối 10 trường THPT Lương Thế Vinh - Thành phố Cẩm Phả - Tỉnh Quảng Ninh còn nhiều bất cập. Chương trình môn học được thực hiện đúng yêu cầu của Sở Giáo dục và Đào tạo tỉnh Quảng Ninh.

Cơ sở vật chất của trường hiện tại còn thiếu về số lượng, chất lượng ở mức độ trung bình, chưa đáp ứng yêu cầu của công tác GDTC. Trong quá trình giảng dạy, các giáo viên còn hạn chế ứng dụng các phương tiện để phát triển thể lực cho học sinh.

Đa số học sinh khối 10 trường THPT Lương Thế Vinh - Thành phố Cẩm Phả - Tỉnh Quảng Ninh có kết quả học tập môn GDTC ở mức trung bình, còn nhiều học sinh không đạt yêu cầu về tiêu chuẩn xếp loại thể lực do Bộ Giáo dục và Đào tạo quy định.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2015), *Thông tư 25/2015/TT-BGDĐT ngày 14/10/2015 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo về việc Quy định về chương trình môn học GDTC thuộc các chương trình đào tạo trình độ đại học.*

2. Chính phủ nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam (2015), *Nghị định số 11/2015/NĐ-CP ngày 31/01/2015 của Chính phủ về việc Quy định về GDTC và hoạt động thể thao trong nhà trường.*

3. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2018), *Thông tư 32/2018/TT-BGDĐT ngày 26/12/2018 ban hành Chương trình giáo dục phổ thông.*

4. Nguyễn Đức Văn (2008), *Phương pháp thống kê trong TĐTT*, Nxb TĐTT, Hà Nội.

5. Nguyễn Toán, Phạm Danh Tôn (2017), *Lý luận và phương pháp TĐTT*, Nxb TĐTT, Hà Nội.

Nguồn bài báo: Bài báo được trích dẫn từ luận văn Thạc sỹ giáo dục học “Ứng dụng môn thể thao tự chọn (Bóng đá) nhằm phát triển thể lực cho Nam học sinh khối 10 trường THPT Lương Thế Vinh – TP.Cẩm Phả - Tỉnh Quảng Ninh”, Chu Minh Thắng, Đại học Sư phạm TĐTT Hà Nội, 2021.

Ngày nhận bài: 14/2/2023; **Ngày duyệt đăng:** 25/5/2023